

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : D1/1/Ç.D.-00/3 (Devralma)

Karar Sayısı : 00-50/546-301

Karar Tarihi : 21.12.2000

A- TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. M. Tamer MÜFTÜOĞLU

Üyeler : Dr. Kemal EROL, Mehmet Zeki UZUN, Sadık KUTLU, İsmet CANTÜRK, Nejdet KARACEHENNEM, Mustafa PARLAK, A. Ersan GÖKMEN, R. Müfit SONBAY, Kubilay ATASAYAR, Murat GENCER

B- RAPORTÖR: Çiğdem Demirel

C- BİLDİRİMDE BULUNAN: - RWE AG

Opernplatz 1 45128 Essen Germany

Temsilcisi: Prof. Dr. Arif Esin

ESC Consulting Akaretler Sıraevleri S.Seba Cad.

No:67 80680 Beşiktaş- İstanbul

D- TARAFLAR: - RWE AG

- Thames Water Plc.

14 Cavendish Place London W1MONU United Kingdom

E- DOSYA KONUSU: Thames Water Plc'ya ait hisselerin RWE AG tarafından devralınmasına izin verilmesi talebi.

F- DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 09.11.2000 tarih, 4644 sayı ile giren bildirim ve 08.12.2000 tarih, 5056 sayı ile giren eksiklik yazısı cevabı üzerine, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7 nci maddesi ile 1997/1 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in ilgili hükümleri uyarınca düzenlenen, 15.12.2000 tarih ve D1/1/Ç.D.-00/3 sayılı Devralma Ön İnceleme Raporu, 18.12.2000 tarih, REK.0.05.00.00/128 sayılı Başkanlık önergesi ile 00-50 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

G- RAPORTÖRÜN GÖRÜŞÜ: RWE AG.'nin Thames Water Plc'yi devralmasının, ilgili ürün pazarında 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7 nci maddesi ve 1997/1 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ çerçevesinde yeni bir hakim durum yaratmayacağı veya mevcut bir hakim durumu güçlendirmeyeceği, bu bakımdan söz konusu devralma işlemine izin verilmesinde herhangi bir sakıncanın bulunmadığı düşünülmektedir.

H- İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

1. Taraflar

1.1. RWE AG: Almanya'da yerleşik şirketin, yan kuruluşları ve bağlı kuruluşları vasıtası ile yürüttüğü faaliyet alanları; enerji, madencilik, petro-kimya, çevre hizmetleri, endüstri sistemleri, inşaat ve sivil mühendislik şeklindedir.

1999 yılına ait dünya çapındaki cirosu 47.918 milyon Euro olan RWE'nin aynı dönemde Türkiye'de gerçekleştirdiği ciro 237.043.058.952 TL'dir. RWE, Türkiye pazarındaki faaliyetlerini Deutsche Abwasser-Reinigungs GmbH aracılığıyla gerçekleştirmektedir. Bu şirketin yürüttüğü proje ve hizmetler aşağıda gösterilmiştir:

- Fethiye Pis Su Projesi,
- Tarsus Yönetim Danışmanlık Hizmetleri,
- Adana Su Tahsisatı Gerçekleştirme Projesi,
- Mersin Atık Su Fizibilite Çalışması,
- Diyarbakır Pis Su Projesi

1.2. Thames Water Plc.: İngiltere'de yerleşik olan şirket, farklı iş kollarında faaliyet gösteren altı ana birime sahiptir. Bu birimler; Birleşik Krallık kamu hizmetlerini gören birim (temiz su ve atık su şebekesi), uluslararası projeler birimi, destek ürünleri birimi (temiz ve atık su boru ürünleri), hizmet birimi (atık su yönetimi, şebeke hizmeti, zemin analizi), sigorta birimi ve emlak birimidir. Thames Water, Türkiye'deki faaliyetlerini izmit Su A.Ş. ve Thames Water Altyapı Hizmetleri Limited Şirketi aracılığıyla sürdürmektedir. Thames Water'ın dünya çapındaki cirosu, ... milyon Euro, Türkiye'deki cirosu toplam ..... TL'dir.

2. İlgili Pazar

a) *Ürün Pazarı:* Uluslararası boyutta çalışan her iki şirketin faaliyet alanları genel olarak, temiz su ve pis suyun arıtılması, buna ilişkin proje, bakım ve diğer mühendislik hizmetlerinin verilmesi ve gerekli ürünlerin temini şeklindedir. Türkiye açısından ise RWE'nin daha çok pis su arıtımı projelerinde, Thames Water'ın temiz su arıtımı projelerinde çalıştığı görülmektedir. Ancak, bu durum şirketlerden birinin diğer alanda faaliyet gösteremeyeceğini ifade etmemektedir. Gerek mali durumlarının güçlülüğü gerekse yasal engellerin olmaması gibi hususlar bu alanlarda her birini potansiyel bir rakip haline getirmektedir.

Su ve atık su arıtımına ilişkin işlemleri genel olarak;

- arıtma sistemlerine ilişkin olarak verilen projelendirme ve danışmanlık hizmetleri,
- sistem seçimini takiben ekipman, inşaat, imalat, montaj ve işletmeye alma faaliyetlerinin sağlanması,
- sisteme ilişkin bakım ve diğer mühendislik hizmetlerinin verilmesi aşamalarından oluşmaktadır.

Teşebbüsler bu aşamalardan sadece birinde faaliyet gösterebileceği gibi hepsinde de aktif olarak çalışabilir. Söz konusu devralma işleminde, taraflar tüm aşamalarda faaliyet göstermektedirler.

Müşterinin niteliğine ve firmaların hizmet verdikleri alanlara göre pazarda bir ayırım yapıldığında, genel olarak iki alt pazar ortaya çıkmaktadır; endüstriye yönelik sistemler ve belediyelere yönelik sistemler. Endüstriyel amaçlı sistemlerde su ya nihai ürünün bir parçası olarak (örn. içeceklerde) ya da üretim sürecinde üretim akışkanı olarak (örn. buharlı üretim sürecinde kaynamış su) kullanılmadan önce uygun hale getirilme ve arındırılma işlemlerinden geçirilmektedir. Ayrıca, endüstride işlem sonrası ortaya çıkan atık suların yeniden proseste kullanılmasının sağlanması ve çevre mevzuatı çerçevesinde arıtma işleminin yapılması amacıyla da arıtma sistemlerine ihtiyaç duyulmaktadır.

Belediyelere yönelik sistemler, içme suyu temin etmek amacıyla kuyu, baraj, akarsu, göl ve kaynak suları gibi kaynaklardan elde edilen suyun arıtılması ve lağım sularının dışarı atılmadan önce uygun hale getirilmesi işlemlerini içermektedir. Ayrıca, endüstriye yönelik arıtma sistemi hizmeti sunan firmalar küçük yerleşim yerlerine yönelik paket tesislere ilişkin hizmetleri de verebilmektedirler.

Yukarıdaki ayırımın yanısıra temiz su arıtma sistemleri ve atıksu arıtma sistemleri veya her iki arıtma sisteminin çeşitli tipleri arasında da ayırım yapılarak daha dar pazarların tanımlanması mümkündür.

Bu bilgiler çerçevesinde, pazarın su ve atık su arıtma tesislerine ilişkin hizmetler şeklinde genel bir pazar olduğu, arz ikamesi açısından aralarında herhangi bir farkın bulunmadığı, teşebbüslerin bir pazardan diğerine kolaylıkla geçebildiği ve maliyet farkının çok büyük olmadığı anlaşılmıştır. Genel itibariyle, pazar daha dar ve küçük pazarlara bölündüğünde, bu pazarlarda çalışan orta ve küçük ölçekli firma sayısı artmakta, dolayısıyla rekabet daha yoğun hale gelmektedir. Ancak, özellikle belediyelere yönelik arıtma tesislerine ilişkin hizmetlerin sağlanması söz konusuysa, aranan mali güç ve tecrübeyi sadece büyük ölçekli firmalar gerçekleştirdiğinden rekabet edecek firma sayısı azalmaktadır. Bu durumda dahi inşaat firmalarının büyük çoğunluğunun pazarda bulunması nedeniyle bir tekelleşme söz konusu değildir. Dolayısıyla, pazarın daha dar tanımlanması sonucunda alt pazarlarda rekabet azalmayacak veya kısıtlanmayacaktır. Bu devralmanın etkileyeceği pazar genel olarak "su ve atık su arıtma tesislerine yönelik inşaat, imalat ve hizmetler" pazarıdır.

b) Coğrafi Pazar: Tarafların çalıştıkları projelerin birçok bölgede gerçekleştiği ve taşıma maliyetinin düşüklüğü dikkate alındığında ilgili coğrafi pazar, Türkiye Cumhuriyeti sınırlarıdır.

3. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

RWE genel itibariyle, Türkiye'de pis su arıtma tesisleri için proje yönetimi ve diğer hizmetleri vermiş olup, toplam cirosu 237.043.058.952 TL ve pazar payı %1'in altındadır. Thames Water ise Türkiye'de belediyelere yönelik temiz su arıtma tesislerine ilişkin hizmetleri vermiş olup, toplam cirosu ..... TL ve pazar payı %...'dir. Devralma sonrasında, tarafların toplam ciro ve pazar payı rakamları; ..... TL ve yaklaşık %.... şeklinde olacaktır. Bu bilgiler çerçevesinde, sözkonusu devralma işleminin, 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında Rekabet Kurulu'ndan izin alması gereken bir işlem olduğu belirlenmiştir.

Ülkemizdeki inşaat şirketlerinin büyük çoğunluğu proses suyu, evsel ve endüstriyel atık su arıtma tesislerinin imalat, montaj, mühendislik ve müşavirlik

hizmetlerini ya tek başlarına ya da üretici firmaların temsilcisi veya ortak girişimler yoluyla sunmakta olup, bu pazarları ayrı pazarlar olarak görmemektedirler. Belediyelere yönelik olan arıtma tesislerinin inşaat, bakım ve mühendislik hizmetlerini ise çoğu zaman belediyelerin kendi birimleri gerçekleştirirken, bazı belediyelerin şirketlere ihale yoluyla verdiği de görülmektedir. Ancak temiz su arıtma tesislerine ilişkin olarak verilen sözkonusu hizmetlerde durum daha farklıdır. İzmit Büyükşehir Belediyesinin de ortak olduğu İzmit Su A.Ş.'nin yürüttüğü proje Türkiye'deki ilk projedir. Esas itibarıyla, 2001-2005 yıllarına ilişkin VIII. Beş Yıllık Kalkınma Planında belediyelerin temiz su arıtma tesislerine ilişkin hizmetlerini denetim hariç olmak üzere, Yap-İşlet-Devret modeliyle gerçekleştirmeleri önerilmiştir. 1998 yılı itibarıyla içmesuyu arıtma tesislerinin sayısının 135 ve içmesuyu şebekesi bulunan belediye sayısının 2255, atık su arıtma tesislerine ilişkin toplam proje sayısının 104 olduğu, içmesuyu ve atık su arıtma tesislerinin sayısının günden güne arttığı, ilgili pazara girişte yasal engeller olmadığı gibi ileriki yıllarda yapılacak düzenlemelerle rekabetin daha da artacağı ortadadır.

RWE'nin Türkiye'deki rakiplerinin; Gibb(UK), Lahmayer International (Almanya), TCT (Türkiye), GİP, AEW Plan(Almanya), Mydroplan, CES, SO GREAM(F) şirketlerinden oluştuğu ve TCT'nin pazar payının %....'i aşmadığı, diğer rakiplerinin ise %....'in altında pazar paylarının olduğu belirlenmiştir. Aynı şekilde, Thames Water teşebbüsü de ulusal ve uluslararası birçok firmanın rekabetine maruz kalmaktadır.

İlgili pazara yasal giriş engellerinin olmadığı, hatta teşvik edici önlemlerin alınmasının düşünüldüğü, çok sayıda ulusal ve uluslararası şirketlerin faaliyet gösterdiği, taraf teşebbüslerin pazar paylarının düşük olduğu hususları dikkate alındığında, devralma işlemi sonrasında hakim durumun yaratılmayacağı veya hakim durumun güçlendirilmeyeceği anlaşılmıştır.

İ- SONUÇ

RWE AG'nin Thames Water Plc.'i devralmasının, ilgili ürün pazarında 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7 nci maddesi ve 1997/1 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ çerçevesinde yeni bir hakim durum yaratmayacağı veya mevcut bir hakim durumu güçlendirmeyeceğinden, söz konusu devralma işlemine izin verilmesine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.